

דַּרְשֵׁנִי קַרְבְּתְךָ

על פי שיעורו של הרב איתן כהן שליט"א • שיעור מוצ"ש, בית הכנסת פרי מגדים, צפת • השיעור נמסר במוצ"ש פרשת כי תבוא, תשפ"ד

איך צריכה להראות השבת האחרונה של השנה

ספר איזה בחור: "התלויית למשגיח של ישיבת חברון, רבי צבי הירש פאלי זצ"ל, נש ספר על תולדות חייו, שנקרא 'רבי הירש'. התלויית אליו בסעודה בערב שבת. בדרך קש"אנחנו הולכים, אמר המשגיח: 'אתה יודע, השבת הזאת היא השבת האחרונה של השנה. אתה יודע מה אפשר לזכות? אני למדתי אצל רבנו לופיאן, ושבוע שלם הוא דבר על השבת הזאת, מה בן אדם יכול לזכות בשבת האחרונה של השנה'."

אומר אותו בחור: "חשבת גלבי, אני חייב לראות איך המשגיח מתנהג בשבת האחרונה, שגם אני אלמד איך באמת להתנהג."

הוא מספר: "אנחנו נכנסים לביתו של המשגיח, איך שהוא נכנס הביתה, הוא אמר

בלבביות: 'גוט שבעט' (שבת שלום באידיש), בהארט פנים גדולה מאד. ומיד הוא פרגן על שלחו שבת - פרגן על היפי, על השכל, על החקמה, על הכשרונות שראים בשלחו שבת. אחר כך קשהתחיל לאכל, על כל סלט הוא אמר מלה טובה, איך הוא פרגן על כל דבר. על כל דבר ממש."

"בסוף הסעודה, ברח ברפת המזון ממש כמו שצריך. רק לראות את 'ברפת המזון' שלו, היה ממש לחוד בתשובה. ואחרי כל זה הוא עוד פעם חזר ואמר: 'וואי, תודה לך הרבנית על האכל, על הטעם'. אז הבנתי מה עושים בשבת האחרונה של השנה. אז קלטתי מה צריכים לעשות בשבת האחרונה של השנה, שצריכים כל כך לך לראות פנים."

[מתוך שיעור לפרשת נצבים וילך תשפ"ג]

הפרת הטוב - צנור לכל השפע

בפרשת כי תבוא קראנו צ"ח קללות (98 קללות) וחז"ל דורשים עוד שתי קללות, ביחד 100 קללות. כל קללה ממש מפחידה, כל אחת יותר מהשניה. אבל לפני כן התורה נתנה הקדמה - מצות בכורים. מצות בכורים זו ההקדמה של הצ"ח קללות.

מה ההקדמה שיש שמה? "וענית ואמרת" - שאינך כפוי טובה. אדם שיודע להכיר טובה נצול מכל הצ"ח קללות. אתה יודע על מי הצ"ח קללות היו מגיעות? על אותו אדם שלא יודע להכיר טובה. אבל אם אדם יודע להכיר טובה, החשבון אתו אחרת לגמרי.

הפרת הטוב היא גבוה מעל גבוה. זה עקר העבודה שלנו. כדי שאדם יצל, תפיר טובה לאלקים. רש"י כותב: "וענית ואמרת" - שאינך כפוי טובה. השאלה היא למה לא "וענית ואמרת" שאתה מכיר טובה? למה אתה רק לא כפוי טובה? התשובה היא, כי להכיר טובה לקב"ה, אין אפשרות - אתה לא יכול להעריך כמה טובה שהוא נתן לך. אבל לפחות אל תהיה כפוי טובה.

ספר הרב שטיינמן סופר שהוא שמע אותו מבעל המעשה. הוא אמר שיום אחד החפץ חיים נכנס למקוה לטבל. המקוה היה מלא אדים, והחפץ חיים, שכבר היה מבוגר, לא היה לו אויר לנשם. והוא פשוט נפל, וחצי התעלה. הבלן חשב שאם משהו נפל פה על הרצפה והתעלה, מי יודע, זה בטח שכור, כנראה שתה הרבה. הבלן נגש אליו ובעט בו, וגלגל אותו החוצה. ופתאום הוא רואה שיש לו יציאת. אמר הבלן: "יציאת! לא יכול להיות שזה שכור". תפס אותו, והרים אותו על הפסא, שפך עליו מים קרים, והחפץ חיים התעורר.

אמר החפץ חיים: "אני ממש מודה לך שהצלת אותי, הייתי קרוב למיתה יותר מן החיים. אני רוצה, כהפרת הטוב, להכיר לך טובה על מה שעשית לי. אני רוצה לתת לך חצי מהמטען ברורה." והחפץ חיים נתן לו, לבלן הזה, חצי משנה ברורה.

אומר הרב שטיינמן: "הפרוטה, שהחפץ חיים התחיל לחשב מה אני יכול להכיר טובה לבלן הזה? אם אני אתן לו את זה, אתן לו את זה - זה לא מספיק. עד שהוא אמר, שמסתמא אם אני יכול להכיר לו טובה, זה רק אם אני אתן לו חצי משנה ברורה." פלא פלאים.

והרב שטיינמן היה חוזר ואומר: "וכל אחד מאתנו חייב באמת ללמד להכיר טובה."

הנפילה של הרב שבדרון

הרב שבדרון, כשהיה בגיל 75, הוא נסע לאנגליה למסר שיחות. בשבת, כשהוא הלך לדרש, בדרך לדרשה - החליק ונפל. הוא אמר: 'וואי, אני בחיים לא נפלת. מי יודע?' [אז הוא היה בגיל 75] לא הבין איך זה יכול להיות. אמרו לו: 'הרב, כנראה זה הגיל'. אמר ר' שלום: 'לאחר הדרשה, אני חוזר, והנה נפלת פעם שניה. אמרתי לעצמי: זה כבר בטוח לא יכול להיות!'

למחרת, נסעתי לרב סגל. אמרתי לו: "אני רוצה לעשות אתך חשבון נפש על מה נפלת. אין לי עוון שנפלת עליו." אמר ר' שלום: עברתי עם הרב סגל, רגע אחר רגע על סדר היום שלי - הכל לפי ההלכה. לא מצאנו שום דבר שהיה משהו לא לפי ההלכה, או איזו עברה כל שהיא שאולי בגללה נפלת.

בסוף אמר הרב סגל לרב שבדרון: "ספרת לי איך אתה בהלכה, אבל אולי משהו במדות? אמר הרב שבדרון: 'תראה, יש איזה עשירי אחד, גר באמריקה, שהוא תורם, מחזיק את לא הפול. הוא מגיע פעם בשנה, ונותן לי סכום של כסף. עכשיו הוא עשה בר מצוה לבן שלו. הוא הזמין אותי לבר מצוה. אמרתי לעצמי: מה, אני לא מבין, בשביל הבר מצוה של הבן אדם הזה, אני צריך עכשיו לשרף שבויעים עכשיו של בטול תורה? נכון, אני יכול ללמד, אבל זה לא למוך כמו בתוך בית מדרש. מאוד התלבטתי עם אני אסע או לא אסע. לבסוף החלטתי שאני לא אסע שבויעים בשביל בר מצוה."

אומר לו הרב סגל: "בגלל זה נפלת! זהו חסרון בהפרת הטוב." ביום ראשון הרב שבדרון נסע מיד לאמריקה. והוא מספר: "נסעתי לאמריקה והשתתפתי בבר מצוה של התורם הזה. ומאותו זמן כבר לא נפלת יותר." עד גיל 89 - הרב שבדרון נפטר בגיל 89. כששאלו אותו פעם אחת: "מה זה נקרא אריכות ימים?" אז הוא אמר: "89, הלואי עלי." והוא נפטר בגיל 89.

אבל הרב שבדרון, בכל אופן הוא הבין - נפלת: הכל בגלל שחסר לך הכרת הטוב. אתה צודק, אבל שובע לנסע ולחזר בשביל בר מצוה? זה לא משהו רציני. כן, אבל איפה הכרת הטוב? על הכרת הטוב הזה - בגלל זה הוא נפל.

כל זה רק הקדמה בשביל ה-צ"ח קללות, שבורא עולם מביא לנו מצות בכורים - ש"ענית ואמרת" שאינך כפוי טובה. כמה בן אדם צריך להכיר טובה על השנה הזאת שעברנו אותה. בן אדם לפעמים חושב בשנה רגילה: אין לי על מה להכיר טובה. ברוך השם, כלם חיים, כלם נושמים, הכל נחמד, הכל זורם. מה יש להכיר טובה, כאלו במה אני יותר טוב מאשר אחרים? אבל השנה הזאת, אם רק תתבונן, כמה בן אדם צריך להכיר טובה על מה שהוא עבר השנה הזאת.

ואם אתה רוצה לזכות לשנה הבאה, תדע להכיר טובה. בן אדם צריך עכשיו לשבת עם עצמו, לחפש איזה מקום של חשבון נפש, רק על זה שהוא צריך להכיר טובה על השנה הזאת שעברה עליו - כמה צרות, כמה בלבולים, כמה בעיות. וברוך השם, הנה הוא חי ונושם, ובנוסף לכל, לומד תורה גם כן. מישוהו יכול לתאר את זה? ואי אפשר להגיע לתשובה בלי להכיר טובה. לא שייך להגיע לתשובה בלי היסוד הזה.

אנחנו מזכירים את זה כל שנה, יש תשובה מיראה ויש תשובה מאהבה. תשובה מיראה, זה תשובה מפחד. תגיד לי, למי יש פחד היום? פעם היה לב של אבן, היום אפילו לב אין. כלום. הלואי שהיה לב, אפילו של אבן. כלום, אין לב בכלל.

תשובה מיראה ותשובה מאהבה

אתה שומע אזעקות, אנשים מסתכלים בחלונות. את מי זה מעניין בכלל? "תשמע, אנשים מתים!" - את אף אחד זה לא מעניין. תשמע, אמרו לך חילים מתים. מישוהו פה התחזק? מישוהו פה התפלה שלו השתנתה? משמחת תורה' עד היום, האם התפלה של בן אדם השתנתה? את מי זה מעניין? אנשים מתים אבל, את אף אחד זה לא מעניין. חילים הולכים. לב אבן. מה אני אגיד לך? לב אבן. לא מתעוררים, לא מתעוררים.

מתי בן אדם מתעורר? רק כשהוא יודע להכיר טובה. כשבן אדם פתאום עושה חשבון נפש, מה באמת מגיע לו. באמת, לפי האמת, אם בורא עולם מדקדק אתך לפי האמת - אוי לנו, אוי לנו אם מדקדק אתנו. אף אחד לא עובר שמה. צריך בן אדם שרק יכיר טובה, שרק יכיר טובה על השנה הזאת.

לכן היום אין תשובה מיראה, כי אין יראה בכלל. כבר אין לנו תפיסה בכלל מה זה 'יראה'. אתה רואה שאת אף אחד זה לא מעניין. תגיד לאנשים 'גיהנם', הם יאמרו לך 'תביא עוד אחד'. זה לא מעניין את אף אחד היום. לא גיהנם, לא יסורים, לא כלום. אין. אבל תבוא תגיד לבן אדם: "בוא תראה כמה אלקים מטיב אתך." את זה אפשר להתחיל להבין. כמה חסד משפיע עלינו בורא עולם כל רגע ורגע.

אפשר להתחיל להבין את זה קצת, אם מסתכלים קצת מה קורה מסביב. תעשה גם השואות מה קורה אצל אחרים ומה קורה אצלך. כמה אנשים חולים וכמה אתה בריא. יש איזה אחד, פה באזור שלנו, אשתו קמה בקר אחד, לא רואה בעין שמאל. עגרת. בלי הקדמות, בלי כלום. לא תגיד שהיה איזה סימנים, או שהיתה חולה לפני כן, ככה פתאום. יש פה איזו בת אחת מהסמינר - קמה בבקר, לא שומעת. חרשת בשתי אוננים. איזה פחד פחדים זה.

תעשה השואות, ותקרא פעם אחת כמה אנשים סובלים, כמה מחלות יש, כמה אנשים חולים, ואתה ברוך השם בריא. כמה אתה צריך להכיר טובה לאלקים. ולאותו אלקים שאתה אמור להכיר לו טובה, לאותו אלקים חסאת. ואי, פה מתחילה התשובה. רק פה מתחילה התשובה.

לשבן אדם יודע להגיד שלאותו אלקים שהוא מיטיב אתו - הוא חטא לו. זה מה שמביא עד לתשובה מאהבה. ברגע אחד שבן אדם חושב על זה, הופך את הבן אדם מקצה לקצה.

במה להתחזק לקראת ראש השנה

בימים האלה שאנחנו סמוכים ליום הגדול של ראש השנה, כל אחד יראה באמת להתחזק. חייבים להגיע למצות תשובה. בלי זה לא תהיה פורה. אתה יכול לכפות עד מחר, אפשר לעשות את כל התקונים שבעולם - בלי לעשות תשובה לא יעזר שום דבר. חייבים להגיע למצות תשובה.

הגדול שהיה בעולם. לא היה קנאי יותר גדול ממנו. רבי עמרם בלוי. מי זה אחיו הבכור? רבי משה בלוי. הוא היה מ'אגדת ישראל', והיה לו שתוף פעולה עם המדינה.

אתה יודע, שני אחים, מעולם לא נפגשו ביחד. הפעם היחידה שהיו נפגשים - פעם בשנה. זה היה בליל הסדר אצל אמא. בליל הסדר אצל אמא היו נפגשים ביחד. והיו אוהבים אחד את השני בצורה 'שאמא לא תדע שיש בינינו סכסוך חס ושלום'. באמת היו אוהבים אחד את השני.

יום אחד רבי עמרם אומר לאחיו רב משה: "תשמע, אנחנו נלחמים אחד בשני. אתה בדרך הזאת, אני בדרך השנייה. מקצה לקצה. בוא נעשה בינינו תקיעת כף - מי שיפטר ראשון מן העולם, שיבוא יגיד לשני מה מחשיבים בשמים בדרך הכי נכונה. האם הדרך הקיצונית זו הנכונה ביותר, או הדרך אתה יודע. הנחמדה יותר - זו דרך יותר טובה". ובאמת עשו ביניהם תקיעת כף על הדבר הזה.

עברו שנים. מי שיפטר, זה האח הבכור, רב משה בלוי. בסוף ה-30 הוא באמת בא לרבי עמרם בלוי בחלום. אמר לו: "אחי, באתי לקים לך את מה שספכנו בתקיעת כף. רציתי להגיד לך שבשמים זה לא מענין את אף אחד באיזו דרך אתה הולך - בדרך הקנאות, בדרך הנחמדה. את אף אחד זה לא מענין. שמה מענין רק שני דברים: כמה תורה למדת וכמה תורה אתה יודע. זה מה שמענין למעלה בשמים. השאר, הכל שטיוט".

לכן, לא משנה מה תעשה. מה שאתה כבר לומד - תלמד טוב. שאחרי מאה ועשרים, כשתיגיע למעלה, וישאלו אותך 'ערוך מקרא שקראת?' שתדע מה להשיב. ככה אמר לו. כל אחד מאתנו ידע - זה זמן גדול מאד עכשו. באמת זמן להתחזק. כל אחד יראה בעצמו שהתפלה שהוא מתפלל - שתהיה תפלה טובה. אתה כבר לומד תורה? שהלמוד תורה יהיה כמו שצריך.

זה זמן גם להכניס הרבה אמונה בלבנו. כי כשיגיע ראש השנה, כל העבודה שלנו שם של מלכיות, זכרונות, שופרות, כל העבודה שלנו זה רק להכניס אמונה בהשם. אבל אמונה כמו שצריך. כל אחד יראה באמת להתחזק מאד מאד.

חסד קטן של יומים - ברכה כפולה

עוד דבר חשוב מאד, כל אחד יראה גם לעשות בזמן הזה חסד. מה שעומד לבן אדם בשמים למעלה זה החסדים שהוא עושה אחד עם השני. וניסים בספור על זה.

ספר איזה יהודי אחד. רבי אהרן מבעלז (רבי אהרן רוקח), בתקופת השואה, החסידים עשו מאמץ עלאי להחרר אותו ולהציל אותו מהנאצים. מי שקרא את הספר איך שהוא נצל - זה משהו פלאי פלאים. העבירו אותו ממקום למקום. ויום אחד הכניסו אותו באיזה בית. שמרו עליו שם יומים.

נתנו לו דרך לישון. היתה שם מטה. המטה הזאת היתה מאד גבוהה. והוא לא היה יכול לשבת עליה וללמד, זה לא היה נוח לו.

אחד מהילדים של בני הבית הרגיש בזה, והגיע לרבי אהרן מבעלז ואמר לו: "שהרב יישן על המטה שלי. המטה שלי מטה רגילה, נורמלית. כך הרב יוכל לשבת וללמד. ואני אישן על המטה של הרב". באמת הרב מאד שמח. והרב ישן יומים. ואחרי יומים העבירו אותו לבית אחר. ככה הוא התגלגל ממקום למקום, עד שהוציאו אותו מאירופה. אחר כך הוא עלה לארץ, ושקם ובנה את כל חסידות בעלז לאחר השואה.

ספר אותו ילד: מכל המשפחה שלי אף אחד לא נצל חוץ ממני. אני היחיד שנצלת בשואה. כל המשפחה שלי, כלם הלכו - ההורים, האחים, האחיות, כלם הלכו, השם ירחם.

עליתי לארץ, גדלתי פה, התחנתתי, וקרוב ל-10 שנים לא היו לי ילדים. הלכתי לרופא, והרופא אמר שגדרך הטבע אין לנו אפשרות להביא ילדים. הלכתי לבקש ברכה מרוב אהרן מבעלז. באתי, ספרתי לו מה שהרופא אמר, ובנוסף ספרתי לו: "אם הרב אזכר שהרב התארח בבית אצלנו, ואני נתתי לרב את המטה שלי ליומים". ואמר לי הרב: "עשית אתי חסד יומים? אל תדאג, אתה תזכה לשני ילדים".

ובאמת, כדרך נס, אל תשאל, נולד לי ילד ראשון. ולאחר מכן נולד לי עוד ילד אחד. וזהו, אחר כך כבר לא נולדו ילדים נוספים. תראו איזה פלא פלאים. בן אדם עושה חסד, ואפילו שגדרך הטבע אין שום אפשרות, אבל חסד משנה את העולמות, ובן אדם לא יודע כמה זה משפיע עליו. בן אדם לא יודע כמה משפיע עליו שהוא מתחסד עם השני.

לכן בתוך הימים האלו, כל אחד באמת יראה להתחזק בלמוד תורה. שהלמוד באמת יהיה כמו שצריך. שנגזול הזמן יהיה נצול הזמן. ושהתפלה תהיה תפלה כמו שצריך. וחסד - להתחסד אחד עם השני. ובפרט בתוך הבית. אחרי שתעשה חסד בתוך הבית, תצא החוצה, לעשות חסד עם אחרים. אבל קדם כל ובפרט בתוך הבית.

ולא לשכח בתוך הבית כל הזמן להגיד מלה טובה. תפארו. תגיד מלה טובה. עולמות אתה בונה מחסד אחד. ממטה שנתת לרב למשך יומים - זכית לשני ילדים, להמשך הדורות. מה בן אדם זוכה בחסד אחד. והשם יעזרנו, על דבר כבוד שמו. אמן ואמן.

לכן כל אחד מאתנו, בזמן הזה שיותר לפני ראש השנה, יראה מאד מאד להתבונן איך הוא יכול להגיע למצות תשובה. גם צריך לדעת שהימים האחרונים של השנה מסגלים מאד לתקון של כל השנה. כבר כתוב בספרים, ומביא את זה גם בספר "לב אליהו" (של רבנו לויפאנו, סוף חלק ג', במערכת התשובה) הוא כותב שם שיום אחד מהימים האחרונים של השנה, חשוב כמו שנה שלמה.

ולכן, מה צריכים לעשות? לא הרבה, לא משהו רציני. מה שאתה כבר עושה - תעשה אותו טוב. זהו. לא מבקשים ממך הרבה, לא מבקשים ממך שתהיה איזה משהו גדול, שתמציא את עצמך מחדש בקבלות ענקיות. לא! מה שמבקשים זה שאת אותם הדברים שאתה ממלא עושה, תעשה אותם כמו שצריך, תעשה אותם יותר ברצינות, יותר טוב. תראה, אתה כבר מגיע לשעור תורה? אז תהיה בשעור תורה! תתחיל מזה שתכבה את הטלפון, שים אותו על שקט. לפעמים אתה רואה אנשים באים לשעור תורה, חצי מהשעור הם בחוץ עם הטלפון. אחר כך הוא חוזר הביתה מלא הערכה עצמית, ואומר לאשתו: "ואי, אני לא יודע מאיפה לבוא עולם יש מספיק שכן לשלם לי על השעור תורה הזה. לא יודע מאיפה יש לו שכן לשלם לי על קזה שעור תורה".

אתה יודע, בן אדם אתה כבר נמצא, אז 'תהיה נמצא'. תהיה בשעור תורה. אתה כבר לומד, אז תלמד. אתה כבר מתפלל, אז תתפלל.

ספור על כחה של תפלה

ספרנו היום על איזה בחור אחד שרצה להתקבל לישיבת "אור ישראל" בפתח תקווה, ישיבה חזקה מאד. הלך לראש הישיבה, אומר לראש הישיבה: "הרב, אני רוצה שתשרש אותי שאני באבון בישיבת 'אור ישראל' בפתח תקווה". אומר לו הראש ישיבה: "הלוואי שתתקבל בישיבה חלשה. הלוואי. אתה רוצה ישיבה כזאת חזקה?" אמר לו: "הרב, אני כבר חצי שנה מתפלל על זה. אני חצי שנה מתפלל לזכות להתקבל לישיבת 'אור ישראל' בפתח תקווה".

טוב, הראש הישיבה לא ידע מה לעשות, והזמין אותו למבחן, אבל מצד שני הראש ישיבה התבייש מאד מאד. אמר: מה, יצחקו עלי, יגידו לי 'מה הבאת לנו את החלש הזה?' התבייש מאד. אבל לא היתה לא בררה, הבחור לחץ אותו לקיר, והוא הזמין לו מבחן בישיבת 'אור ישראל'. אבל בשביל למנע את העגמת נפש הוא אמר לבחור: "לפני שאתה הולך להבחן ב'אור ישראל', לך קדם למבחן גם בישיבה חלשה. תבחן שמה ואחר כך תלך להבחן ב'אור ישראל'".

הבחור הסכים, וכך הוא מספר: "בבקר הלכתי לישיבה חלשה להבחן. שואל אותי הראש ישיבה: 'מה אתם לומדים, על מה אתה נבחן?' אמרתי לו: 'השוכר את האמניו, פרק ששי בבא מציעא'. שואל אותי ראש הישיבה 'אתה מכיר את רבי עקיבא איגר בסוגיה?' אמרתי לו: 'לא'. 'אתה יודע מי האחרונים שפורכים אותו?' אמרתי לו: 'לא'. 'אתה שמעת את התשובות שיש על הפרכות האלה?' באמת לא ידעתי כלום, אמרתי 'לא, לא'.

ראש הישיבה רצה להגיד לו: אם ככה, אז יש פה דלת, תצא. אבל לא נעים. אז הוא אמר לו: 'אתה יודע מה? אני אבדק אותך אם יש לך קליטה מהירה. אני אסביר לך את רבי עקיבא איגר, ואתה תחזר אחריו'. הוא מסביר לו את הרבי עקיבא איגר, ואמר לו 'תחזור'. הבחור חוזר בצורה פה. אומר לו הראש ישיבה: 'יש לך קליטה מהירה. עכשו תשמע, יש שתי קשיות של רבי שמעון שקופ שמקשה על רבי עקיבא איגר הזה. טוב, תחזור'. הבחור חזר על הקשיות. אמר לו: 'איזה יפי. עכשו יש שני מהלכים לישב את רבי עקיבא איגר. שני מהלכים לישב - יש מהלך של 'אבי עזר' ויש מהלך של 'הקבץ שעורים'. אני מסביר לך את שניהם, תחזר אחרי'. הוא חזר. אמר לו ראש הישיבה: 'יש לך קליטה מהירה. טוב, נהיה אתך בקשר'.

משם נסע לישיבת אור ישראל. הגיע לישיבת אור ישראל, נכנס לבחינה. שואל אותו הבוחן: 'על מה אתה נבחן?' אמר לו: 'השוכר את האמניו'. 'אתה מכיר את רבי עקיבא איגר?' אמר לו: 'כן, מכיר רבי עקיבא איגר'. 'נו, תגיד'. אמר את הרבי עקיבא איגר. שואל אותו הבוחן 'אתה מכיר את המהלך שם?' אמר לו: 'כן'. 'מספר הבחור: 'אמרתי לו את הקשיות של רבי שמעון שקופ, את המהלך של אבי עזר ושל הקבץ שעורים, הכל אמרתי לו. הוא לחץ לי יד. ואמר לי 'התקבלת לישיבה'.

בערב, ראש הישיבה מקבל שני טלפונים. מקבל טלפון מהישיבה החלשה הזאת. אומר לו: "הבחור לא התקבל לישיבה". אחר חצי שעה מתקשרים מ'אור ישראל', אומר לו: "כן, הבחור התקבל לישיבה". ראש הישיבה אמר לעצמו: 'מישהו פה קוקו. משהו לא מסתדר פה'. הוא נגש לבחור, אומר לו: "איך זה יכול להיות, איך זה מסתדר?" אמר לו: "הרב, אני חצי שנה מתפלל על זה".

אה, אתה מתפלל! התשובה אחרת. אתה מתפלל - זה חשבון אחרת לגמרי. לאלקים יש הרבה דרכים איך לסדר את הענינים. בן אדם צריך באמת להתפלל, שהזמן הזה, שהשביעי וחצי הזה - תרגיש על ידי התפלה קרבת אלקים.

האחים בלוי - קנאות מול מתינות

אתם יודעים, היו גם שני אחים בדור שלנו. אלו שני האחים הצדיקים ביותר שיש שני אחים ממשפחת בלוי. אחד הצדיקים - רבי עמרם בלוי. מי לא מכיר אותו? הקנאי